

Regelbunden tillsyn i Kungsgårdsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1-9.

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i och besökt Kungsgårdsskolan den 21 oktober 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 17 mars 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Kungsgårdsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I rektorsområdet intervjuades rektorer, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorerna har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever i skolan

Kungsgårdsskolan	Antal elever
Förskoleklass	17
Grundskola	529

Källa: Uppgifter från Kungsgårdsskolan i samband med inspektion år 2008

Kungsgårdsskolan ligger i de centrala delarna av Ängelholm. Skolan består av en del med förskoleklass och årskurserna 1-6. Undervisningen i denna del utgår från montessoripedagogiken. Skolans andra del består av årskurserna 7-9, varav ett arbetslag utgår

från montessoripedagogiken. Rektorsområdet omfattar även fritidshem och förskolor och leds av två rektorer varav den ena har områdesansvar.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Måloppfyllelse i årskurs 5

	Kungsgårdsskolan					Riket
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

Källa: Uppgifter från Kungsgårdsskolan 2008-11-04

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9

	Kungsgårdsskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2003	2004	2005	2006	2007	2007	2007	2007
Genomsnittligt meritvärde	215	220	216	219	219	205	202	207,3
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	16	17	16	13	18	25	25	24
Andel (%) behöriga till nationellt program	95	92	95	94	97	90	89	89

Källa: Skolinspektionens statistik 2008-10-31

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

Resultatsammanställningar av skolans resultat 2003-2007 visar på ett jämt och relativt, till snittet för riket och även kommunens snitt, högt resultat. De elever som inte når målen har åtgärdsprogram och insatser görs.

I Kungsgårdsskolans kvalitetsredovisning finns ingen redovisning av de yngre elevernas kunskapsresultat i andra ämnen än svenska, matematik och engelska. Således kan inspektörerna inte bedöma skolans resultat i det avseendet.

1.1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter****1.1.3 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.

I Kungsgårdsskolan följs eleverna kunskapsutveckling upp genom de nationella ämnesproven i årskurs 5 och i övrigt genom observationer, skriftliga prov och läxförhör. Det genomförs även frivilliga diagnoser i matematik och svenska i årskurs 2. Det framkommer vid intervjuer att lärarna främst följer upp och dokumenterar de yngre elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik. I övrigt dokumenteras i alltför liten grad elevernas kunskapsutveckling på individnivå av respektive lärare. Någon systematisk uppföljning av de yngre elevernas kunskapsresultat på skolnivå kan därmed inte göras i nuläget i alla ämnena (se punkt 3.4.2).

Skolinspektionen bedömer att skolan bör tillse att lärarna bättre följer elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen.

1.1.4 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.1.5 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

4 (12)

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Utvecklingssamtal genomförs och individuella utvecklingsplaner upprättas i Kungsgårdsskolan. Vid granskning av skolans individuella utvecklingsplaner framkommer att elevernas delmål är otydliga och skrivs i vissa fall som aktiviteter som ska genomföras och har mer sällan en koppling till de nationella målen. Planerna fokuserar mer på elevernas sätt att vara än på att utgå från deras förmågor, intressen och styrkor. Skolinspektionen bedömer att Kungsgårdsskolan måste förbättra de individuella utvecklingsplanerna så att de utgör det verktyg de är ämnade att vara för att öka elevernas måluppfyllelse.

1.2 Bedömning

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Betygssättning Enligt grundskoleförordningen ska betyg sättas i slutet av varje termin i årskurs 8 och höstterminen i årskurs 9 i ämnen och ämnesblock. Bedömningen ska grunda sig på de kunskaper eleven inhämtat i ämnet fram till och med den aktuella terminen. Intervjuer och dokumentstudier visar på att eleverna i Kungsgårdsskolan inte får terminsbetyg i samtliga ämnen i årskurs 8. Det framkommer i intervjuer att anledningen till att betyg inte sätts beror på att undervisningen inte genomförts i ämnet under den aktuella terminen och därför saknas enligt skolan underlag för betygssättning. Skolinspektionen bedömer att skolan måste tillse att betyg sätts i alla ämnen från och med höstterminen i årskurs 8. Skriftliga omdömen Om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret ska i stället för betyg ett skriftligt omdöme om elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket ges. Av omdömet kan också framgå de stödåtgärder som har vidtagits. Från och med 5 juli gäller en skriftlig bedömning av elevernas kunskapsutveckling. Inspektörerna har granskat ett urval av skolans skriftliga omdömen. I Kungsgårdsskolan utformas skriftliga omdömen men i flera beskrivs endast att målen för årskurs 9 inte är uppnådda. Eventuella delmål eleven har nått beskrivs sällan. Eftersom det skriftliga omdömet är en del av elevens slutbetyg är det viktigt att elevens kunskapsutveckling framgår, även i ämnen där eleven inte ännu nått samtliga mål. Skolinspektionen bedömer att skolan inte upprättar skriftliga omdömen i enlighet med grundskoleförordningen.

1.3 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.3.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

6 (12)

1.3.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Bedömningspunkter****1.4.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Det framkommer i intervjuer med lärare och rektorer att Kungsgårdsskolan upprättar åtgärdsprogram för elever i behov av särskilda stödinsatser i huvudsak i ämnena svenska, matematik och engelska. Föräldrar och elever ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. I åtgärdsprogrammen saknas många gånger konkreta insatser som är relaterade till både läroplanens och kursplanernas mål. I angivna åtgärder läggs ett stort ansvar på eleven och hemmet, medan skolans ansvar tonas ner. Vidare präglas åtgärdsprogrammen av ett bristtänkande kring eleven, vilket medför att de mål som formuleras inriktas på vad eleven behöver utveckla och förbättra, inte vilka anpassningar av undervisningen som behöver göras för att eleven ska nå målen. Skolinspektionen bedömer att kvaliteten i åtgärdsprogrammen bör förbättras.

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

8 (12)

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Vidare ska eleverna vara delaktiga vid upprättandet av planen.

Kungsgårdsskolan har en aktuell likabehandlingsplan, som beskriver arbetet för att förebygga, förhindra och åtgärda trakasserier och annan kränkande behandling. Planen är generellt hållen och baseras inte på åtgärder som utgår från en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Det framkommer i intervjuer med eleverna att de så kallade kompisstödjarna är med och kan påverka vad som ska stå i likabehandlingsplanen. Detta är dock, enligt eleverna, inte förankrat hos övriga elever. Intervjuade lärare säger att det pågår ett arbete i skolan med att utveckla arbetet med likabehandlingsplanen.

Skolinspektionen bedömer att likabehandlingsplanen och arbetet med att ta fram densamma måste förbättras.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Den regelbundna tillsynen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Som språkval för en elev skall i stället för franska, spanska och tyska erbjudas följande språk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det:

- det språk som eleven har rätt till modersmålsundervisning i,
- svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk,
- svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska,
- engelska, eller
- teckenspråk.

I Kungsgårdsskolan erbjuds endast förstärkt svenska och engelska och svenska som andraspråk för de elever som inte läser tyska, franska eller spanska. Det framkommer vid intervjuer med personal och elever att det inte ges information om vilka språk enligt förordningen som eleverna har rätt till att kunna välja.

Skolinspektionen bedömer att Kungsgårdsskolan måste tillse att föräldrarna får information om vilka val de har utifrån förordningen.

10 (12)

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever samt i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället. I Kungsgårdsskolan arbetar arbetslagen och så kallade fokusgrupper med utvalda områden i kvalitetsarbetet. Arbetet stannar i dessa grupper och utgör inte i någon större utsträckning underlag för skolans samlade resultat. Skolans kvalitetsredovisning är en sammanfattning av dessa gruppers arbete och skolan saknar en systematisk, dokumenterad uppföljning och utvärdering av verksamheten som kan utgöra en helhetsbild av skolans samlade måluppfyllelse. Intervjun med personalen bekräftar att personalen är medvetna om detta och inför kom-

12 (12)

mande år ska detta förbättras. Det sker dock gemensamma utvärderingar i skolan genom enkäter med elever och föräldrar. Svaren utgör en del i kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen bedömer att Rektorerna på Kungsgårdsskolan måste ta en större del i kvalitetsarbetet genom att skapa gemensamma tydliga verktyg för uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att kvalitetsarbetet bör förbättras så att det utgår från systematiska bedömningar av skolans samlade resultat.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Kvalitetsredovisningen ska enligt förordningen syfta till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Kungsgårdsskolans kvalitetsredovisning är till stora delar en verksamhetsbeskrivning där man beskriver vilka åtgärder som är vidtagna. Analys och bedömning av måluppfyllelse saknas många gånger, vilket gör att det är svårt att få fram den information som förordningen kräver. Vidare redovisas inte skolans samlade resultat i fler ämnen än svenska, engelska och matematik. Vid intervjuer med elever framkommer att det endast i ringa omfattning finns kännedom om kvalitetsredovisningen. Eleverna uppger att de inte fått vara med om att ta fram kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen bedömer att elever måste vara delaktiga vid upprättandet av kvalitetsredovisningen och att föräldrarna måste ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen bedömer att såväl innehållet som arbetet med kvalitetsredovisningen måste förbättras.

2008-12-17 Lund

Per Joel Jarlunger

Helena Plantin